

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

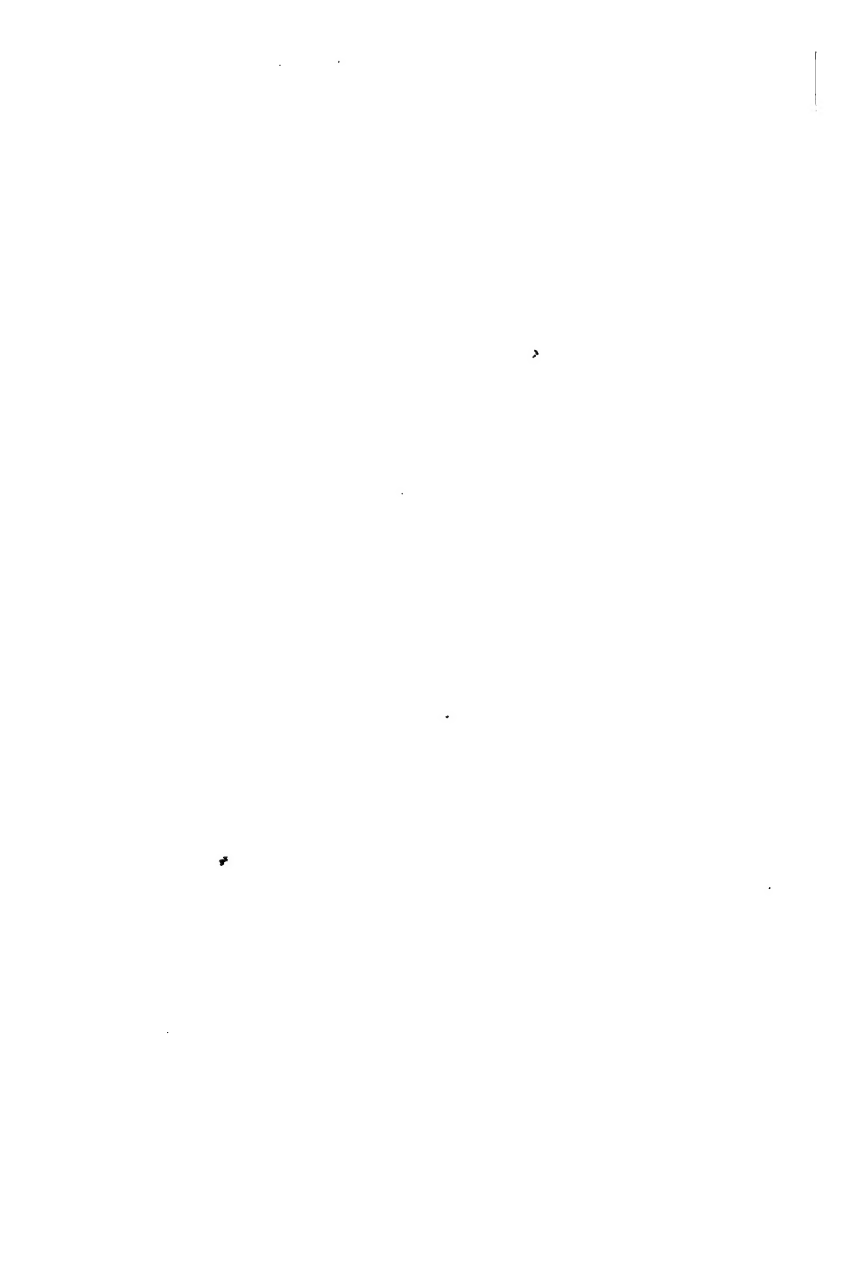
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

GAISFORD PRIZE. 292

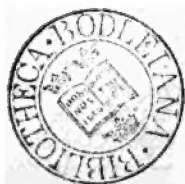
THE
PLAGUE OF LONDON,

BY
JAMES BRYCE,
SCHOLAR OF TRINITY COLLEGE.

OXFORD:
T. AND G. SHRIMPTON.
1860.

15012. f. 2

THE PLAGUE OF LONDON.

ἘΝ δὲ τῷδε τῷ ἔτει, πέμπτῳ ὄντι μετὰ τὴν τοῦ βασιλέως κάθοδον, τὸν λοιμὸν ξυνέβη ἐν τῷ Λονδινίῳ γενέσθαι τὸν μέγαν καλούμενον, δεινὸν ὄντα καὶ οὐδενὸς ἡσσω τῶν προγεγενημένων· πολυανθρωποτέρας γὰρ οὔσης τῆς πόλεως, μείζων καὶ ἡ φθορὰ εἰκότως ἐγένετο· καὶ ἐν Ἰταλίᾳ μὲν πρῶτον καὶ τοῖς περὶ Κύπρον καὶ Ἰωνίαν τόποις, ὡς ἔλεγον τινες, ἤρξατο ἡ νόσος, ἔπειτα δὲ ἐς τὴν τῶν Βατάβων χώραν διαβάσα τὰ ταύτη ἐπενείματο, ἐκείθεν δὲ ἐν ὀλκάδος φορτίοις ἐς τὸ Λονδίμιον περὶ Πλειάδων ἐπιτολὰς ἀφίκετο· ἀπέθανόν τε ὑπ' αὐτῆς ἐν μιᾷ οἰκίᾳ ἄνδρες δύο, ὅπερ καὶ ἰσχυρῶς τὸ πλῆθος ἐφόβησε, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους τῆς ἔτεσι πρότερον τριάκκοντα νόσου γεγονυίας μεμνημένους, τοὺς δὲ νεωτέρους ἀκοῇ εἰδότας· ἐπεὶ δὲ χειμῶνος οὐ πολλοὶ ἔθνησκον, ἄλλος δὲ ἄλλη σποράδην τῆς πόλεως, ἀνεθάρσουν τε καὶ τοῦ κινδύνου ἀπαλλαγῆναι ἐνόμιζον, ἐς δὲ τοῦ ἥρος ἀρχομένου πλείους ἤδη ἐνόσουν, φανερώς τοῦ κακοῦ ἅμα τοῖς καύμασι χωρίοις πολλοῖς ἐγκατασκήψαντος· οὐ μὲν ἀλλὰ τοῖς πρὸς ἐσπέραν μᾶλλον τῆς πόλεως ἐνέπεσεν, ἔς τε τὸ Ἄστν καλούμενον οὐ πῶ εἴσηλθεν, ὃ τι καὶ λόγου ἄξιον· τότε δὲ ἐς τὸ μείζον αἰὲ προχωρούσης τῆς νόσου, θνησκόντων τε διακοσίων μάλιστα ἐκάστης ἡμέρας, τῶν δυνατῶν οἱ πλείους καὶ πλουσιῶν ἐς φυγὴν καθίσταντο, οἱ μὲν ἀμφὶ βασιλέα ἐς πόλιν Ὀξωνίαν ἀπέχουσιν σταδίου μάλιστα τετρακοσίους καὶ ὀγδοήκοντα, ἄλλοι δὲ ὡς ἑκαστος οἴκημα καὶ ἀγροὺς ἄλλοθί που ἔχων ἔτυχεν· τούτου δὲ γενομένου ὠρμώντο πολὺ μᾶλλον ἤδη τὸ πλῆθος

τὸ αὐτὸ δρᾶν, ὥστε μῆνας δύο τὰς ὁδὸν
 ἀμαξῶν τε καὶ ἵππων πληρεῖς γενέσθαι
 γὰρ ἄνδρες μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν, κ
 τε ἅμα ἄγοντες, ἀπὸ τε τῆς πόλεως διὰ
 ἐπορεύοντο, οἱ μὲν παρὰ φίλους, οἱ δὲ ἅ
 που οἴκησιν εὐρήσειν ἐδόκει. ὁμῶς δι
 ἀπελθόντων, ὁμιλος πολὺς κατελείφθη
 πενήτων ἄλλοι τε καὶ μάλιστα ὅσοι χ
 ῆσαν καὶ κάπηλοι· οἷς τε αὖ χρημάτων
 ουσία ὥστε μὴ τούτῳ γε κωλύεσθαι, πο
 νέβη τὴν νόσον ἄλλοτε μὲν ἐν παύλῃ φ
 ἄλλοτε δὲ μειζρόνως ἐπιέναι, ὁρῶντας,
 ἐνδοιάζον τραπομένους ἀναβολὴν τοῦ
 ποιεῖσθαι· μέλλοντες δὲ ἤδη ἀπιέναι τί
 ἔμενον, θεραπείας ἔνεκα τῶν ξυγγενῶν, ἣ
 ἐν τέλει κατεिल्μμένοι, ἐν ἧ γὰρ οἰκίᾳ νο
 ἄπηγόρευον μηδένα ἐξιέναι, ἐλπίζοντες ἅ
 λων οὕτως ἂν ἦσσαν ἀναπίμπλασθαι· αἱ
 τοῦτ' οὐδὲν ἤρκεσεν, οὐθ' ὅσα περὶ τὴν
 τε καὶ οἰκοδομημάτων κάθαρσιν, καὶ ἄλλα
 προεῖπον, πύρα τε καίοντες φωνάς τε ἀπ
 ῶν μεγάλας ἐξιέντες· ὥστε ἐλπίδων ἐπ
 σῶν τῇ τε διανοίᾳ ἡσώμενοι ἐτοιμότερα
 σώματα τῇ νόσῳ παρείχον· ἐπιδιδούσης
 φθορᾶς ἔβνησκον τῆς ὁπώρας χίλιοι μάλι
 πεντακόσιοι ἡμέρας ἐκάστης· διὰ δὲ παν
 ἄστεος διεξήει, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ὁμοί
 πολίτας ἐπελάμβανε.

Περὶ μὲν οὖν τῶν αἰτιῶν τῆς νόσου πολ
 τε ἱατρῶν καὶ ἰδιωτῶν ἐλέγετο, τὰ μὲν πα
 ἄτοπα, οἷον περὶ τοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόν
 νέντος ἀστέρος, ἀτμίδων τέ τινων καὶ προ
 αὐτοῦ γενομένων, τὰ δὲ καὶ λόγον μὲν μ
 ἔχοντα, δυσεξερευνήτα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 τὸν χειμῶνα αἰτιώμενοι, παρὰ φύσιν ψυχ
 νόμενον, οἱ δὲ αὔραν δὴ τινα ἢ ἀέρα λεπτὸν
 μάζοντες, οἱ δὲ πνευματικόν τι ἐν τῷ

καλούμενον, τῷ ἐτοίμῳ τοῦ ἐννοῆσαι μᾶλλον ἢ τῷ βεβαίῳ τοῦ ἐξετάσαι πίστιν παρέχοντες· τῶν δὲ ἔργων τὴν ἀκρίβειαν ὅστις σκέψεται, οὐδὲν εὐρήσει ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ παρὰ τὸ εἰωθὸς γεγενημένον, ὅπερ καὶ θαυμάσαι ἄξιον, ἄνευ φανερῶν σημείων τοσαύτην μεταβολὴν ἀναφανῆναι· ἐγὼ δὲ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἄριστ' ἂν τινα ἀναζητῆσαι ἡγουμένος εἰ τῶν γενομένων τὴν ἀλήθειαν μάθοι, ἃ καὶ ἦν, ταῦτα λέξω.

Τὸ μὲν οὖν νόσημα τὰ τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ τότε οὐχ ἥκιστα. οὐδὲν τῶν εἰωθότων ἐδήλωσεν ὃν, πάντων γὰρ ὁμοίως ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως ἤπτετο, τῶν μὲν ἤδη ἐν ἄλλαις ἀσθενείαις ὄντων, τῶν δὲ καὶ πάνυ ὑγιαίνειν δοκούντων· οὐ μὴν ἀλλ' οἱ ἀκόλαστοι κατὰ τὸ εἶκος μᾶλλον ἡσθένουν, τὰ τε παῖδιά ῥᾶον ἐνόσησε τῶν νέων, οἱ δὲ αὖ τῶν πρεσβυτέρων, γυναῖκές τε ἐπὶ πᾶν τῶν ἀνδρῶν. ἄλλω δὲ ἄλλως προσέπιπτεν, ὥς ἕκαστος ἡλικίας τε ἔτυχεν καὶ ὑγιείας ἔχων, τῆς τε καθ' ἡμέραν διαίτης καὶ ἐπιτηδευμάτων· καὶ τὸ μὲν πάνυ ἀκριβές, εἴ τις καὶ τοῦτο πυθέσθαι θέλοι, οὐκ ἐπιστάμενος ἐάσω, ὅσα δὲ ἐμφανέστατά τε ἦν καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκράτει, ταῦτα δηλώσω. τοὺς γὰρ πολλοὺς πρῶτον μὲν φρίκη τε καὶ ῥίγος μετὰ κόπου ἐλάβανε, τῆς τε κεφαλῆς ἱλιγγος καὶ πόνος, ἃση τε ἔμεσιν ἐνδιδοῦσα· ταῦτα μὲν οὖν κοινὰ πῶς τοῖς πᾶσι σημεῖα ἦν, ὕστερον δὲ οἱ μὲν σφόδρα ἐπύρεσσον, οἱ δὲ ἥσσον· τοῖς δὲ πυρέσσουσι θερμαὶ μέγαλαι καὶ φλογώσεις παντὸς τοῦ σώματος ἐπεγίνοντο, μάλιστα δὲ τῶν περὶ τὰς φρένας, τοῦ μὲν ἐξωθεν χρωτὸς οὐχ οὕτω καιομένου, τῶν δὲ ἐντὸς καὶ πάνυ. παλμός τε ἅμα τῆς καρδίας ἰσχυρὸς ἦν, τῶν τε ὀφθαλμῶν ἐκθλιψίς καὶ μαρμαρυγὴ· ἰδρώτές τε ἄκαιροι ἐπήεσαν, ψυχροὶ, ἀπὸ τε τῶν ῥινῶν αἰμόρροιαι· τούτων δὲ τοῖς μὲν ἐξ ἴσου αἰεὶ τὸ φλέγμαῖνον ὠμίλει, τοῖς δὲ ἡμέρας μὲν λήγον, νυκτὸς δὲ ὀξύτερον ἔπιον· πάντας δὲ ὁμοίως δίψα

τε ἄπαυστος ἐπέβη καὶ ἀγρυπνία, ἀπὸ
 τοῖς ὑπνικωτάτοις τῶν φαρμάκων χρ
 καὶ βραχύ τι τῆς ὀδύνης λωφῆσαι· τοῖς
 πυρέσσουσι πόνος τῆς κεφαλῆς εὐθὺς α
 ἐπέπιπτε, σκοροδιασμόν παρέχων ἰσχυρὴ
 δὲ ὡς τοῦ ἐγκεφάλου νικηθέντος τύφως ἐγ
 κῶμα βαρὺ, φρενίτις τε ἐνίστε καὶ παρα
 ὥχρον μέντοι τὸ πρόσωπον ἦν καὶ διάστ,
 τε ὀφθαλμοὶ κοῖλοι καὶ ὡς εἰπεῖν θολερο
 κώλων ἀκρατεῖς γενόμενοι οὐκ ἔτι χεῖρι
 ἡδύναντο, τῇ τε γλώσση ἀμυδρῶς ἐφθέγγ
 ἀσθενεία τε πολλῇ ὄντες ἄφωνοι ἔκειντο
 σιτοὶ· ὅπερ δὲ καὶ μεγίστην ταλαιπωρ
 ρεῖχε, τοῖς μᾶλλον τε καὶ ἥσσον ὑπὸ
 ματος πιεζομένοις ἔξωθεν τὸ σῶμα ἔλκεσι
 καὶ φλυκταίναις ἐξήνθει, ὧν πολλὰ μὲν ὑπ
 ὠνομάσθη γένη, τοῖς μὲν ἅπαντα ὁμοῦ φα
 τοῖς δὲ τὰ μὲν, τὰ δ' οὐ· ἐν οἷς αἱ τε ὀλοφ
 ἦσαν καλούμεναι, ἰχώρα ἀνίεισαι ὑπόχλ
 καὶ δυσωδῇ ἦν τε τῶν ἀδένων ἐλκώματα
 βουβῶνι μάλιστα παρά τε τοῖς ὡσὶ καὶ
 μασχάλαις ἐπανοιδήσαντα, ἰχώρα καὶ ταῦ
 μὲν ρέοντα, ἔπειτα δὲ ἐσχάραν τίνα ἐπ' ἰ
 σαρκὶ σκληρὰν φαίνοντα· ἦσαν δὲ καὶ οἱ αἰ
 μέλανες ὄντες καὶ ἔστιν ὅτε ὑπέρυθροι, οἱ
 οὐχ ἡκιστα παρῆχον· τὸ δὲ πάντων φοβερ
 φλυκταινίδια ἦν κατὰ στήθος ἢ πλευρὰν ὡ
 πολὺ πυκνῶς ἐστιγμένα, κεγχριαῖα ὄντα
 γεθος· ταῦτα γοῦν ὅποτε τις αἰσθοίτο, ἄλ
 καὶ πελιδνότερα ἤδη φαινόμενα, θανάτου
 ἡγγεῖτο, σφακελίσαντος γὰρ τοῦ χωρίου ἐν
 ἀπέθνησκεν· ἐξ οὗ τὰ τεκμήρια ὠνομάσθ
 δὲ οἷς ἐκ τῶν πάντων τοῦτο μόνον φανερ
 μείον ἐγένετο, ὑγιείας δὲ καὶ πάνυ μεταποι
 ταῦτα ἰδόντες εὐθὺς ἄνευ πόνου μεγάλοι
 λοντο· τὸ δὲ πλήθος ὑπὸ τοῦ καύματός
 ἐλκώσεως τριταῖοι ἢ τεταρταῖοι, εἰσὶ δὲ

πεμπταῖοι ἐφθάρησαν· εἰ δέ τις ἔτι ἐπεβίω, δι' ἐλπίδων ἦλθε μὴ ἂν ἔτι περαιτέρω νοσήσῃ· οὐ μὴν ἀλλὰ παρεληλυθυίας τῆς ἀκμῆς ὕστερον τὰ ἐμπυήματα ἔμενε χρόνον συχνόν, τελευτώντα τε ἔστιν οὗς ἀσθενείᾳ διέφθειρεν· ὅσοι δὲ ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῖς ἐλκώμασιν ἐταλαιπώρουν, ἀμείνω ὁμῶς τὴν γνώμην εἶχον, ταῦτα γὰρ οἱ ἱατροὶ τέμνοντες ἢ μετὰ μαλαγμάτων εἰ τὸ πύον ἀφέλκειν ἠδύναντο, διέφευγον ὥς ἐπὶ τὸ πλείστον, κάμνοντες δὲ ὅσοι οὐκ ἤσθοντο πρὶν φανῆναι τὰ τεκμήρια, τοῦτοις γνωρισθεῖσαν τὴν νόσον οὐκ ἔτι ἦν φυλάσασθαι· ἐς τὸδε γὰρ προχωρήσασα φαρμάκοις οὐδὲν ὕπεικεν. ἐπὶ δὲ τὸ πᾶν οὐ πολλὴ ἐφαίνετο ἡ ἀπὸ τῶν λαμάτων ὠφέλεια, οὔτε γὰρ ἀγνοία θεραπευόντες φαρμάκοις εἶχον ὥς βεβαίῳ τινὶ χρῆσασθαι, βίαιά τε ἐμπίπτουσα ἡ νόσος καὶ ταχέως ἀκμάζουσα τῆς θεραπείας μέλλησιν ἐφθάνειν. οἷς δὲ ἐπιμελὲς ἦν τὸ κακὸν φυλάσσεσθαι, προυθυμούντο ὅπως καθарοὶ ὥς μάλιστα ἔσονται, αὐτοὶ τε καὶ αἱ οἰκίαι, φύλλα μὲν εὐωδῇ καὶ ὄξος περιρῥαίνοντες, ὅσα τε πολυοσμώτατα ἔχουσι καίοντες· μικρὰ γὰρ ὄντα τὰ τῶν πενήτων οἰκήματα, πνιγνῶν ἐπὶ πολὺ καὶ δυσωδῇ ἦν, ἅτε ἐν στεναῖς ὁδοῖς καὶ ῥύπων παντοίων μεσταῖς διαιτωμένων, διὸ καὶ αὐτόθι πολὺ πλείστη ἡ φθορὰ ἐγένετο. οἱ δὲ ἱατροὶ τῷ ὄχλῳ πολλὰ τε ἄλλα προηγόρευον καὶ μάλιστα τὸ σῶμα σιτίοις ὅτι μάλιστα τρέφοντας ἀκολασίας ἀπέχεσθαι μηδὲ ἐς ξυλλόγους φοιτᾶν, ἵνα μὴ προσελθὼν τις ἀφ' ἑτέρου τὴν νόσον δέχεται· ἐπεὶ δὲ τις κάμων ἤδη ξυνήδη, κατακείμενον ἐκέλευον ἐν τάχει ἰδρωτοποιεῖν τε, εἰ δύναιτο, καὶ μαλάγματα προστίθεσθαι, ἱατρὸν δὲ μεταπεμφόμενον τὰ ἔλκη αὐτὸν μηδαμῶς τέμνειν.

Τὴν δὲ φθορὰν τοσαυτὴν γενέσθαι ξυνεβέβητο ἡ τῶν ἱατρῶν ἔνδεια, πολλῶν μὲν γὰρ ἀποδράντων διὰ τὸ περὶ σφίσιν αὐτοῖς ὀρῶνδεῖν, πολλῶν δὲ καὶ ἐκ τοῦ παρὰ τοὺς κάμνοντας ἐσιέναι

ἀποθανόντων, σπάνιοι οἱ λειφθέντες ὥς π
 θος τοσούτον ἐγένοντο· ὃ δὲ καὶ μεῖζον ἢ
 ἀμαθία τε καὶ ἀνοία ἄλλοι πολλοὶ ἰάτρευσι
 γὰρ καὶ καύσεως ἄπειροι ὄντες, ὅποτε δι
 φέροντας ὠφελεῖν, τοὺς μὲν καιροὺς οὐκ
 σον, ἐς δὲ τὰ κοινότερα καταφυγόντες
 ζόν τε καὶ φλεβοτομοῦντες καὶ καθαίρου
 νοσούντων τὴν ἰσχὺν ὑψήρουν· ἔτι δὲ
 ἔβλαπτεν ὄχλος πολὺς ἀγυρτῶν καὶ γοήτα
 τι ἐκ τοῦ κοινοῦ κακοῦ κερδαίνειν βου
 ἕκαστος γὰρ τὸ αὐτοῦ φάρμακον κομποῦ
 μόνον δὴ καὶ βεβαίως τῆς νόσου ἀλεξήτῃ
 πλήθος ἐξηπάτων, πολλὰ μὲν ἀνωφελῇ πωλ
 πολλὰ δὲ καὶ πάννυ βλαβερά. ἅμα δὲ τοῖς
 χομένου τοῦ νοσήματος καὶ πανταχοῦ ἐ
 μένου, μάντις πολλοὶ ἀνεφάνησαν, ὧν οἱ
 μέλλοντα προσεποιοῦντο ὥς προδηλώσου
 μάλιστα εἴ τις νοσήσει, οἱ δὲ φίλτρα τε
 ρίαπτα χρημάτων ἀπεδίδοντο, φάσκοντες ὥς
 γέ τιτι ἔχοντι ἐπιγενήσεται οὐδὲν χαλεπώτ
 δὲ ὄχλος θαυμαστῶς ὥς ῥαδίως ὑπὸ τοιούτα
 πείθετο, περὶ δὲ τὰς θύρας τούτων πολὺ μ
 ἢ τῶν ἐν ἀξιώματι μεγίστῳ ἰατρῶν ὄντων
 μενοὶ ἡθροίζοντο, ὑπὸ γὰρ τῆς παρούσης ξ
 ρᾶς ἐκπεπληγμένοι, ἰατροὺς τε τοὺς δοκιμῶ
 οὐδὲ αὐτοὺς ἀρκοῦντας ἰδόντες, ὥς ἐνδεε
 τέχνης ἀνθρωπείας γενομένης ἐς τὰ ἀφανῆ μ
 καὶ δαιμόνια κατέφενγον, ἅτε τε πάθει ἀνηκ
 περιπεσόντες τοῖς εἰωθόσιν οὐδὲν ἤξιουν ἰ
 χρήσθαι· ἐπικρατούσης δὲ τῆς νόσου μάται
 ταῦτα ἐξηλέγχθη, τῶν τε μαντέων οἱ πῖ
 αὐτοὶ ἀπώλοντο, ὥστε καὶ ταύτης καὶ τῆς
 ὠφελείας ἀπέκαμον· τὸ γὰρ κρεῖσσον λόγῳ
 γεγόμενον ἐν τε τούτῳ βλαβερόν καθειστήκει
 τε τὸ πᾶν μάλιστα ἐλυμαίνεται· πολλάκι
 τοὺς ὑγιεῖς κατάπλησσον τὴν νόσον ὅσον οὐ
 ποίει, τοὺς δὲ κάμνοντας ἤδη ἐς τὸ ἄθυμον

πεν, ὥστε τῇ γνώμῃ μήκετι ἀντέχειν, τῶν τε ὑπ'
 ἱατροῦ προσταχθέντων ἀμελεῖν· ἐφόβει δὲ οὐκ
 ἐκείνο μόνον τοῦ παρόντος δεινοῦ, τὸ πολλοὺς
 ὁρᾶν ἀπολλυμένους, ἔτι δὲ μᾶλλον τὸ τοῦ νοσή-
 ματος αἰφνίδιον, ἀπροσδοκῆτως γὰρ ἐπιπεσὼν ἐν
 βραχεὶ ἔκτεινε· καὶ ὅπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίγ-
 νεσθαι, λόγους παντοίους αἱ γυναῖκες μάλιστα
 θρυλοῦσαι τὴν ἐκπληξιν ἐπὶ μείζον ἔφερον, λόγιά
 τε καὶ τέρατα ἐπιλέγουσαι, οἷς μὴ πιστεύσας τις
 καίπερ ἀτοπωτάτοις οὖσιν, ἀσεβῆς ἐν τῷ παρόντι
 ἐνομίζετο· οὐχ ἥκιστα δὲ περὶ τῆς πονηρίας τῶν
 ἐπὶ μισθῷ θεραπευουσῶν ἐλάλουν, ὡς τοὺς νοσουν-
 τας τοὺς μὲν ἡμιθνήτας λωποδυτοῦσι, τοὺς δὲ ὑπὸ
 φίλων μονωθέντας ἐσθῆτος ἕνεκα διαφθείρουσι,
 πνίγουσαι, εἰ τύχοι, ἢ σῖτον οὐ διδοῦσαι· ἐλέγοντο
 δὲ καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι τὴν νόσον ἐμποιεῖν, τὸ ἀπὸ
 τῶν ἐλκέων πύον εἰς τὸ σῶμα ὑπεντιθεῖσαι. τοὺς
 δὲ φύλακας τοὺς ἐπὶ ταῖς θύραις τεταγμένους ἔσω
 ἔφασαν βιασαμένους τοὺς μὲν ἀνθρώπους κτείνειν
 τὰς δὲ οἰκίας συλᾶν· τοῦτο δὲ ῥάδιον ἦν τῷ βου-
 λομένῳ ποιεῖν, τεθνηκότων γὰρ τῶν ἐπιτηδείων ἢ
 εἰς τοὺς ἀγροὺς πεφευγότων οὐδεὶς ἦν ὁ τὰ τοιαῦτα
 ἐξετάσων, ἅτε δὲ ἐν ταραχῇ πάντων ὄντων, χαλεπὴ
 ἢ τε ζήτησις τῶν κακουργημάτων ἢ τε δικαίωσις
 ἐφαίνετο· ταῦτ' οὖν καὶ παραπλήσια καθ' ἡμέραν
 τῶν ἀνθρώπων ἀκούοντων, θαυμαστὸν ὅσον ἐπηυ-
 ξήθη τὸ παρὸν δέος· ξυνέβη γὰρ ἐκάστῳ τῇ τε
 γνώμῃ τὰ λυπηρὰ καὶ τῇ ὄψει αἰσθῆσθαι· περιπα-
 τοῦντι μὲν γὰρ ἐπὶ πολλαῖς θύραις ἢ γραφῇ ἢ
 φανερὰ τὸ τε ἐρυθρὸν ξύλον, τὴν νόσον σημαί-
 νοντα, ἔνδον δὲ οὐδενὶ κόσμῳ ξυννενημένοι ἔθνη-
 σκον, οἱ μὲν πάντων ἔρημοι, ἐπὶ τῷ ἐδάφει καλιν-
 δούμενοι, οἱ δὲ καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων· ὥστε ἐν
 τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ πάντα ἦν ἰδεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι νε-
 κροὺς προκειμένους, στενάζοντας τοὺς κάμνουτας
 ἢ καὶ παραληροῦντας ἀγρίως, ἄλλους παίδων,
 ἀδελφῶν, πατέρων θάνατον ὀλοφυρομένους, τοῖς

δὲ θεοῖς ἐπιβοῶντας καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὁ
 διὰ τε τὴν τῶν ἐλκέων ὀδύνην, ἣν μείζ
 ἰατροὶ τέμνοντές τε καὶ καίοντες ἐποίοι
 λυζον πολλοὶ καὶ ἐβρυχώντο· ἄλλοι δὲ
 νιτικοὶ ὄντες εἴτε τῇ τάλαιπωρῇ αὐτῶν
 τὰς θεραπευούσας ἀπελάσαντες ἐς τὸ ἔ
 σαντο, διὰ τε τῶν ὁδῶν μετὰ κραυγῆς κα
 ἔθειον, ἐς δ' ῥώμης προλιπούσης ἐλιποψύ
 καὶ αὐτόθι καταπεσόντες ἀπέθανον· κα
 λαβόμενος οὐδεὶς ἐτόλμα, δέισας μὴ αὐ
 πλεως γένηται. καὶ μὴν τῶν καμνόντων
 λους δῆλοι ἦσαν καὶ τοὺς ὑγιεῖς ὄντας βο
 νοσοποιῆσαι, καὶ ἐστὶν οἱ καὶ τοὺς αὐ
 γενεῖς, ἀπτόμενοί τε ὅσων ἐν ταῖς ἀγυῖ
 βάλλοιντο, καὶ καθάπερ οἱ κύνες τῇ λύσσει
 τες· ἄλλοι δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἀνήλωσαν, ἀπα
 καὶ ἐκ τῶν θυρίδων ἑαυτοὺς ῥίπτοντες· ἐ
 ποταμὸν καὶ πάνυ πολλοὶ ἐμπηδήσαντες
 γησαν, οἱ μὲν διὰ τὸ καῦμα, τοῦ ὕδατος ἐ
 οἱ δὲ τοῦ πόνου καὶ θανόντες λωφῆσαι βου
 μέγα δὲ ἦν τῶν ὑγιαίνειν μὲν δοκούντων
 θος, ἐξαίφνης δὲ θνησκόντων, ἐν ταῖς
 πολλάκις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καταπιπτόντα
 τάς τε ὁδοὺς νεκρῶν πλησθῆναι, ἐνιά τε τὰ
 καὶ δημοσίων οἰκοδομημάτων, ἐς ταῦτα γ
 ἄφνω νοσοῦντας καὶ τῶν πενήτων τίνας φ
 ἐθεράπευον· καὶ δείμα οὐχ ἥκιστα τόδε π
 τοὺς γὰρ κάμνοντας ἀδύνατον ἦν τῇ ὄψ
 γινώσκειν διὰ τὸ κρυπτὸν τοῦ κακοῦ, ὃ
 ἀλλήλοις προσήσαν, ὥς μετέχοντά τινα
 σου· ξυνέβη δέ τισι τοῖς οἰκέλοις τὴν νό
 ποιούσι λαθεῖν, τὰ τε τεκμήρια ἐπὶ τῷ
 αἰσθόμενοι ἅμα κάμνοντες ἔμαθον, καὶ τὸ
 πάθος οὐχ ἥσσον ὠλοφύροντο ἢ ὅτι τοῖς
 αἰτιοὶ εἰσι τοῦ θανάτου. οὕτω ἐπὶ πᾶν τὸ
 νόμενον διαλέγεσθαι τινι ἄπιστον κατέσ
 πολλοὶ οὔτε ἐς τὴν ἀγορὰν σὺτ' ἔξω ἄλλοι

φοιτᾶν ἐτόλμων, σιτία δὲ ἱκανὰ παρασκευασάμενοι τὴν οἰκίαν ἐνέφραξαν, καὶ ἔνδον μῆνας πολλοὺς μένοντες τὸ νόσημα διέφυγον.

Τοῦ δὲ λοιμοῦ ἐν τῇ πόλει ἀκμάζοντος, ἐς τοὺς ἀγροὺς πολλοὶ αἰεὶ που ἔφευγον, οἱ μὲν ἐν φόβῳ ὄντες, οἱ δὲ νοσοῦντες ἤδη, οἱ δὲ διὰ πενίαν· ἐς δὲ τὰς κώμας τὰς περὶ τὴν πόλιν ἐλθόντες ἐνδιατάσθαι ἤθελον ἐκεῖ, εἰ δὲ μὴ, σιτία γε λαβόντες ἐς τὸ πρόσω ἀπιέναι· οἱ δὲ ἐνοικοῦντες οὐτ' αὐτοὶ ἐδέχοντο, διελθεῖν τε ἀπηγόρευον, ἅπτεσθαι μὲν δεδιότες, ἀπὸ δὲ τῶν οἰκιῶν διώκοντες, τὰ δ' ἐπιτήδεια οὐ παρεχόμενοι· ὥστε πολλαχοῦ τῆς χώρας πονηρῶς ἔχοντες, οἱ μὲν ἦτοι κρύφα γε ἢ φανερώς ἐς τὰ ἐπέκεινα ἀπεβιάσαντο, οἱ δὲ ἄλλοι ἐν τοῖς ἀγροῖς πλανώμενοι ὑπὸ τῆς νόσου ἔρημοι ἀπέθανον, ἢ καὶ ὑγιεῖς ὄντες λιμῶ ἀθλίωτατα διεφθείροντο. τοῖς τὲ ἐν Λονδινίῳ οὐδὲν τούτου ἀπορώτερον ξυνέβη, τοῦ ἐκ τῆς πόλεως πάθει τοσοῦτον ξυνεχόμενης, μὴ οἶόν τε εἶναι ἀποφυγεῖν, ἀλλ' ὥσπερ πολιορκουμένους ἀποκινδυνεύειν μένοντας· ὡμῶς μέντοι δοκοῦντες πράσσειν οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς τῇ ἰδίᾳ ὁμῶς σωτηρίᾳ ὑπουργεῖν ἠναγκάσθησαν, ἐπιέζοντο γὰρ ἅν τῷ αὐτῷ πάθει, ἀφ' ἐνὸς γὰρ νοσοῦντος ἀνάπλεω πολλάκις ἤδη γεγέννηται πόλεις ὅλαι.

Τὸ δὲ μεγίστην δὴ κακοπάθειαν παρέχον ἦν ἡ τῶν οἰκιῶν κλήσις· τοῦ γὰρ λοιμοῦ εὐθὺς ἀρχομένου ἐκήρυξαν τὰ τέλη ἄνδρας δύο καθ' ἕκαστον μέρος τῆς πόλεως αἰρεθῆναι, οἵτινες ἐς τὰς οἰκίας φοιτῶντες ἐξετάσουσιν εἰ νοσοῦσί τινες, ὅσους δὲ εὗροιεν, τὸ οἶκμα καταφράξαντας, τὴν τὲ θύραν ἐπισημήναι, φύλακα καταστήσαι ὥστε μηδένα ἔτι ἐξέναι, ἐλπίς γὰρ ἦν ἐκ τούτων τὴν νόσον μὴ πρόσω ἐπινέμεσθαι, οὐ τὸ ἐναντιώτατον περιέστη, αὐξηθέντος μᾶλλον τοῦ κακοῦ· ὅσοις γὰρ οἱ οἰκεῖοι ἔκαμνον, ἐξαγγέλλειν οὐ προυθυμοῦντο, αὐτοὶ ξυγκαθεύρεσθαι δεδιότες, ὥστε, εἰ ἡδύναντο, ἐς ἀναβ

λας τοῦτο πράσσοντες ἄλλοσέ ποι πρὶν κί-
 τήν οἰκίαν ἀπέφειγον, εἰ δὲ ἔφθασαν ἐπὶ
 ταχθέντες φύλακες, ἀλλ' ἐκείνους τοὺς μί-
 ῥπειθον ὥστε ἀφίεναι, τοὺς δὲ, τοίχους ἰ-
 σοντες ἢ ἄλλῃ τίνι τρόπῳ ἔλαθον· ἐστὶ
 φύλακα ἀπέκτειναν, ἀδικεῖν οὐ πάνυ δοκοί-
 τήν ὑπερβολὴν τῶν κακῶν. καὶ γὰρ τοὺς
 προδιδόντες ὑπεξεδύοντο, ἐν ἀγῶνι δὲ γνα-
 των βοή ἦν καὶ οἰμωγὴ πολλή, τῶν μὲν
 καταλειπομένων, ἀξιούντων μὴ σφᾶς προ-
 τῶν δὲ τοὺς φιλτάτους εἰ ποτε καὶ αὖθις ἐ-
 ἐνθυμουμένων· ὅμως δὲ, καίπερ βουλομένα
 ἀποτολμῆσαι, ἐνίκησεν ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἀπει-
 σῶζεσθαι, χαλεπὸν γὰρ ἐδόκει ὁμοῦ τοῖς κί-
 διαιτᾶσθαι· πολλοὶ γοῦν διὰ τοῦτο ἀκέρ-
 πρην ὄντες ἐνόσησαν, ἄλλους δὲ τὸ ὑπερδ-
 ὄψεως ἐς τὴν νόσον ἐνέβαλεν· ὥσπερ γὰρ
 μωτηρίῳ κατακεκλημένοι ἐν πνίγει τε καὶ
 οὐκ ἀνέκτοις διῆγον, πολλὰ μὲν λυπηρὰ ὁ
 καὶ ὅσα τὴν ἀνθρωπεῖαν φύσιν ὑπερβάλλει,
 καὶ θνήσκουσι ξυγγιγνόμενοι ὑπὸ τε τῶν
 ἀμελοῦμενοι, ὥστε παντάχοθεν τὸ πρᾶγμα
 νασχετοῦντες οἱ πολῖται, ἐπεὶ δὴ ἀνωφελῆ
 σοντες ἔμαθον οἱ ἐν τέλει, ἢ τε φθορὰ προί-
 ἀεὶ, οὔτε τὰς οἰκίας ἔτι ἐφύλασσον, τῆς τε
 ἐπιμελείας ἀπονενοημένοι ἀπέστησαν· ἐς ὅλην
 τε τῶν πρὶν νομιμῶν ἐτράποντο, καὶ οὐκ ἦ
 τῶν περὶ τὰς ταφὰς, ἀναγκαῖα μὲν ποιοῦντες,
 σχυντα δὲ· πλήθους γὰρ τοσούτου ἀπολλυ-
 τοὺς νεκροὺς καθ' ἕκαστον θάπτειν οὐκ ἦν, οἱ
 σόρους ξύλων σπάνει πορίζεσθαι· ἀνθρωποὶ
 μισθῷ τεταγμένοι τοὺς νεκροὺς παρὰ τῶν ἐ-
 δείων λαβόντες, φορμηδὸν ἐφ' ἀμάξας ξυνέ-
 τε τὰ ἱερὰ ἀπάγοντες, ὁποῦ αὐτοῖς ἐν τῷ τε
 ὀρύγματα ἐσκάφη μέγαλα, πάντας ὁμοῦ γυ-
 ἐνέβαλλον, γῆν ἐπιχέοντες· καὶ οὔτε οἱ προ-
 σ-
 τες ξυνηκολούθουν, οὔτε ἡ ἄλλη πομπὴ καὶ

ἡ νενομισμένη ἐγένετο· ἀπηγορεύθη δὲ μηδένα τὰ ὀρύγματα προσελθεῖν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον νυκτὸς ἔθαπτον, τελευτώντες δὲ, ὑπ' ἀπορίας βιαζόμενοι, ἡμέρας οὐχ ἦσσαν, αἱ τε ἅμαξαι διὰ τῶν ὁδῶν ξυνεχῶς ἐπορεύοντο· πολλοὺς μέντοι καὶ ἀθάπτους εἶων, ὥς λόγος ἦν, τὸ πρᾶγμα δυσχεραίνοντες· οἰκιῶν δὲ πασῶν κενωθείσων ξυμβαίη ἂν τόδε γενέσθαι, οὐδενὸς γὰρ ἔσω ὑπολειφθέντος ὥστε τοὺς θάπτοντας παρακαλεῖν, ἄταφοι κατεσῆποντο, ἐς δὲ τῇ ὁσμῇ κακῶς πάσχοντες οἱ πρόσκοικοι ἔγνωσαν τε καὶ ἐς τὴν ἅμαξαν ἐξήνεγκαν· πανταχοῦ τε σιγὴ ἦν καὶ ἐρημία, διακένων ὄντων πολλῶν οἰκημάτων· ἔν τε ταῖς ὁδοῖς ἢ πῶα ἐβεβλαστήκει, χρόνον γὰρ συχνὸν οὔτε πεζῇ οἱ ἄνθρωποι ἔκοντες ἐφοίτων, οὔτε ὄχημα ἦν οὐδὲν ἰδεῖν, πλὴν τῶν τοὺς νεκροὺς ἀμαξῶν ἀγουσῶν, οὐδὲ μὴν φωνῆς οὐδεμιᾶς ἀκοῦσαι, εἰ μὴ τῶν τε κωδωνοφορούντων τῶν τε ἐν τῇ νόσφ' ὀλολυζόντων· ληγουσῶν δὲ τῶν ἐργασιῶν, ἐμπορίας τε πλὴν τῆς ἀναγκαιοτάτης οὐκ ἔτι οὔσης, τὰ ἐσχατὰ ἐκινδύνευσαν οἱ περὶ ταῦτα πραγματευόμενοι ὑπὸ λιμοῦ παθεῖν, τὴν τροφὴν οὐκ ἔχοντες ὅθεν ποριοῦνται· αἴτιον δ' ἦν τοῦ μὴ γενέσθαι τοῦτο ἢ τῶν πλουσίων πολυδωρία, τῆς γὰρ οὐσίας ἠφείδουν, σιτία τε καὶ ἐσθῆτα παρέχοντες, καὶ ὅσων ἄλλων ἐν τῷ τοιούτῳ δεῖ, ὥστε τοῖς πᾶσιν ἐς τὸν βίον εὐπορεῖν τὴν πόλιν.

Τελευτῶν δὲ τὸ κακὸν, μείζον ἢ κατ' ἀνθρώπους γενόμενον, ἐς τοῦτο ἀφίκτο ὥστε πάντας δοκεῖν διαφθερεῖσθαι, ὅσων γὰρ ἄπτοιο ἢ νόσος, ὀλίγου δέοντας εὐθὺς διέφθειρεν· οἱ δὲ Λονδινιαῖοι ἤδη, τοσοῦτον ἰδόντες πανταχοῦ πλήθος ἀπολλύμενον, τοῖς τε φαρμάκοις καὶ ὅσα ἄλλα ἐπέφερον μηδὲν ἂν ἔτι περᾶναι ἀπιστοῦντες, τοῖς μὲν πλείστοις τὸ ῥάθυμον καὶ ἀνέλπιστον ἐπεισῆλθεν, οὐ βουλομένων οὐδ' ἐν ἐλαχίστοις τοῦ σώματος ἐπιμελεῖσθαι, ἐν δὲ τῷ ὁμοίῳ τὸ μείζον τε καὶ ἔλασσον

φυλάσσεσθαι κρινόντων ὡς πᾶσι ἤδη θανάτῳ ἐπικρεμασθέντος· καὶ ἐν τοῖς οἱ πένητες μάλιστα ἀπερισκέπτως ἐτόλμων, τὸ γὰρ καὶ ἐτι ἐπιβιών παρ' οὐδὲν ἡγούμενοι, πάντων παρὰ τὸ κερδαίνει τι ἀπερίοπτοι ἦσαν· οὕτω τῶν αἰσχίστων προβμως ἀντελάβοντο, ὡς τοῦ παρόντος χεῖρον οὐκ πράξαντες· ἐπὶ πολὺ γὰρ τὸ αὐτῶν προσκοπι οὐκ ἐβούλοντο, ἄλλως τε καὶ φίλων τοσῶνδε ἰ ξυγγενῶν ἀποστερηθέντες, τὰ δὲ γιγνόμενα κατὸ πεπρωμένον ξυμβῆναι νομίζοντες, τὸ τῶν Ἀάνων, σφᾶς αὐτοὺς προίεντο.

Ἐυνελών τε φαίη ἂν τις οὐχ ἥκιστα τότε θμάσαι ἄξιον ὡς μεγίστη δὴ παρὰ τὸ εἰωθὸς ἐσταμένη ἄλλοις ἄλλως ἢ μεταβολὴ ἦδε ὠμίλη πολλοὶ μὲν γὰρ ξυνταραχθέντος τοῦ βεβαίου γνώμης, οὐκ ἐτι τοῦ ἥθους αὐτοκράτορες ἐφαίνο ἀπὸ δὲ τοῦ πάντας καὶ χρηστοὺς καὶ κα. ὁμοίως ἰδεῖν ἀπολλυμένους, τῶν ἀνθρωπειῶν θεοὺς ἐπιμελεῖσθαι οὐκ ἡγούντο, τό τε μετὰ κα καὶ ἀρετῆς ζῆν οὐ διαγιγνώσκοντες, ῥαδίως ἐαυπάσῃ κακοτροπία παρεδίδοσαν· οἱ δὲ πονηρο κοινῇ ξυμφορᾷ καὶ ἡγάλλοντο, ἄδειάν τε ἐν τῇ τίκα τῶν ἀδικημάτων ἐνορῶντες, τὰ ἔσχατα ἰ μων, τοὺς μὲν κάμνοντας χρημάτων ἔνεκα φοντες, εἰ δὲ τις ὑγιῆς ἐτι ἦν, τὴν νόσον ἐμποιοῖ τῶν δὲ νομιμῶν πάντων καὶ πίστεως τῆς πρὸς ἰ λους ξυγχυθέντων, ἀσμένως αἱ ἀγριώτεραι φ τῆς τε κοινῆς ἀνθρώπων δόξης ἀπηλλάγησαι τε ὀσίου καὶ φιλανθρώπου κρατήσασαι ἐδήλ ἐκάστου πάντων παρὰ τὸ αὐτὸν σώζεσθαι ἰ μελούντος· καὶ γὰρ τοὺς φιλότατους προίεντο δας μὲν πατέρες, ἄνδρας δὲ γυναῖκες, αἰσχύν τῷ παρόντι τοῦ ἔργου οὐ φέροντος. εἰ δὲ πι τηρίας ἐλπίς ὑποφαίνοιτο, τὰ ἀπρεπέστατ ἀπώκνουν. ἄλλοι δὲ μόνην κούφισιν ἐνιδόι τῷ ἐκποδῶν τῇ διανοίᾳ τοῦ κοινού ὀλέθρου α

ἐν τε τῇ αὐρίον ἀποθανεῖσθαι προσδοκῶντες, τῆς μὲν ἀρετῆς ὡς ἀφανισθείσης κατεγέλων, ταῖς δὲ τοῦ σώματος ἡδοναῖς σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρεφάντες, μεθύοντες διήγον, παραμυθίῳ τοῦ ὀρῶδεῖν τῇ τῶν κακῶν ἰσομοιρίᾳ χρησάμενοι, ἐν τε τῷ μεταξὺ βραχύ τι ἀπολαύσαντες τοῦ ἐπικειμένου καὶ ὅσον οὐ παρόντος θανάτου ἀπαλλαξέοντες.

Τοῖς δὲ ἄλλοις τὰ ἐνάντια τούτων περιέστη, τὸν γὰρ λοιμὸν ἐπὶ σφῶν κολάσει ἀπὸ τοῦ θεοῦ γενέσθαι κρίνοντας, τοὺς Λονδινιαλοὺς τῶν ἁμαρτημάτων τιμωρουμένους, ἐνθύμιόν τε ἐποιοῦντο καὶ αὐτοὺς ἐν αἰτία μεγίστῃ καὶ καταμέμψει εἶχον, ὥστε ἐς ἱκέτειαν καθίσταντο καὶ τοῦ θεοῦ ἀντιβολίαν, τὴν πόλιν ἐπισκῆπτοντες μὴ πρόρριζον καθελεῖν ἐνῆστέον τε οἱ ξύμπαντες ἐν ἡμέραις ῥηταῖς, καὶ φανεροὶ ἦσαν ἐν τοῖς ἱεροῖς προσευχόμενοι· οἱ δὲ φαυλότεροι τὴν γνώμην, ὕπερ φιλεῖ ὄμιλος ποιεῖν, ἐς τὸ ἄγαν πιθανὸν προελθόντες οὐκ ἔσθ' ὅτῳ οὐκ ἐπίστευσαν, τέρατα δὴ καὶ σημεῖα ἐν οὐρανῷ ὄραν δοκοῦντες· ἔνιοι δὲ, ὡς ἐνθουσιάζοντες, διὰ τὸ ἄστῳ ἔθειον, τοῖς πολίταις τὰς ἁμαρτίας ἐπικαλοῦντες, μεῖζω τε ἔτι κακὰ μὴ μεταμελομένοις προαγορεύοντες. οἴκτῳ δὲ οἱ σώφρονες ἐπερρῶντο μᾶλλον τοὺς ταλαιπωρουμένους ὠφελεῖν· ἐπ' ἀμφοτέρα γὰρ δὴ τῶν μεγίστων διαφορῶν αἴτιον ἐφάνη αὕτη ἢ μεταβολή, πονηροτέρων γὰρ δι' αὐτὴν πολλῶν γενομένων, τῶν ἐπιεικῶν τινες καὶ παρὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιφανῶς πάσης εὐεργεσίας ἤπτοντο, οὔτε σωμάτων φειδόμενοι οὔτε χρημάτων, ἀλλὰ παρὰ τοὺς νοσοῦντας τολμηρῶς ἐσῆγσαν, καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες, θεραπεύουσαί τε καὶ μετ' ἐπιθειασμοῦ παραμυθούμεναι.

Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν θανόντων, τὸ μὲν ἀκριβὲς χαλεπὸν ἦν ἐξευρεῖν, οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν γραμμάτων κατάλογοι ἐπ' ἔλασσον τοὺς ἀπολλυμένους αἰεὶ ποτε ἀπέβαινον, ἢ δὲ τῶν ἀνθρώπων

10
ὑπόνοια ἐπὶ πλέον, ὅμως δὲ τὰ σαφέστατα σκ
ποῦντί μοι δοκοῦσιν ἀνθρώπων μυριάδες δέ
ἀποθανεῖν, πέμπτον δὲν, ὡς εἰκάσαι, τῶν πό
τῶν μέρος· ἔτος δὲ μάλιστα ἐν ἐν Λονδινίῳ ἔ
νεν, ἐς δὲ καὶ ἄλλας πόλεις ἐνέσκηψε, καὶ
ἤκιστα τὰς ἐπιθαλασσίας· ταῦτα τὰ κατὰ
λοιμὸν γενόμενα.

